

LA BANDERA CATALANA

SETMANARI CATALÀ IL·LUSTRAT

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona portat á domicili.	4 rals trimestre.
Fora de Barcelona, enviat.	6 » »
Número sol.	2 cuartos.
Número atrassat, comprat á la Administració.	2 » »

Los suscriptores de fuera de Barcelona deberán enviar por adelantado el importe de las suscripciones en sellos de franqueo.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de la Cera, número 51, baixos.

La correspondencia al igual que 'ls periódichs de cambi deurá dirigirse al Pasatge de Colón, núm. 3, pis primer.

SUMARI.

Notas históricas sobre un retaule catalá, per *Andreu Bataquer y Merino*.—La donzella esquerra, per *Antoni Cavera y Vidal*.—Efemérides de la Historia de Catalunya, per *Joseph Fiter i Inglès*.—Poesias: La noya valenciana, per *P. P. Brits*.—Curiositats.—Novas.—Reclams.

NOTAS HISTÓRICAS

SOBRE UN RETAULE CATALÁ

(Acabament.)

IX. Pera major desgracia d' obra tan entretinguda, la mort d' En Pau Vergòs anava ja á parar son curs, si en Rafel Vergòs, germá del primer, no se 'n haguès fet càrrech. Veuse aquí lo qu' ab ell se convinguè:

Die mercurii xxvi mensis Novembris anno anativitate domini mcccc.l.xxxx quinto. Los honorables pere claret mateu jove johan seguer e salvador montils administradors lany present de la dita confraria | faent aço ab consell e delliberació de phomens de la

dita confraria | veent lo dit pau vergos qui havia a fer la dita obra del dit retaule esser deffunt | e per consequent se age haver altre obrer qui acab la dita obra *es stat concordat* | que en Rafel vergòs pintor germa del dit pau vergos acap | e emprenga la dita obra | com aquell qui es agut per sufficient | E per ço los dits administradors de una part e lo dit rafel vergos de la part altre Convenen e prometen la una part a la altre endessemes que servaran los capitols demunt dits segons en aquells son continuats | retenguts als dits administradors segons dessus es dit | que si la obra no reexia segons se pertany que aconeguda de mestres | communment elegidors la dita obra li pugua esser levada pagantli lo que fins en aquella hora haurie fet | e lo dit Rafel vergos age a renovar les fermances demunt nomenades.

Testes sunt dictorum petrus claret matei jove administratores | rafaelis vergos et Jacobi vergos qui firmarunt pre dicto die | sunt discreti Jacobus benedictus costa prebri beneficiatus In sede et Jacobus benius nots civis barchinone.

x y xi. Açó no obstant, en 16 de Desembre de 1495 y 8 Agost de 1496, Jaume Vergòs, també pintor, y pare dels

dalt nomenats, firmá ápoques de 10 lliuras cada vegada, á bon compte y pagament del preu de la pintura, constant en la segona, que dita suma li serveix in *solutum porrata picture del retaulle Sancti Anthonii per me et filium meum faciendo.*

Cap altre document he pogut veure sobre la factura d' esta obra d' art, pertanyent al estil ogival, llavors regnant, pero no dupto s' acabaria, y, tal vegada, fins avans dels sis anys del contracte, que havian compliment prop la mitjanía del 1499.

Si lo procés que, ab tant document, fineixo d' embastarli, judica vosté, senyor Director, es prou pera complir lo compromís que tenia contret ab esta redacció, y no estorba, per altre part, lo lloch á altres mes justament otorgat en las columnas de « La Bandera Catalana, » pot publicarlo, puig altre no es mon primordial intent, qu' obtindre un xich mes de veneració y respecte, per part de nostres conciutadans, envers los monuments artístichs que guardan algun recort de Catalunya.

Sab es sempre de vosté, son coral amich,

ANDREU BALAGUER Y MERINO.

Barcelona 22 d' agost del 1875.

LA DONZELLA ESQUERPA

Grats m' han estat sempre ls recorts del passat, y caríssims á mon cor tots los que 's refereixen á ma vida; aixís es, que, devegadas, quan ma pensa ociosa vaga de ma infantesa á ne 'ls primers anys de mon jovent, si llavors algú de vosaltres s' ensopegás á entrar ahont jo sò, de segur que 'm veuria ab la mitja rialla á la boca. ¿Perqué he de dir lo contrari, si no hi puch fer més? Estich tant be aixís, que 'm sembla trovarme

encara en aquells temps que ja han passat pera no tornar may més!

No fá molts dias, entregat á esta mena d' éxtasis, me vingueren á la memoria las delitosas vetllas que passava, veyent reunits dins de casa á mos primers companys d' aficions literarias, la major part d' ells estudiants, tots joves, franchs, expansius y plens d' amor per tot lo bo y lo hermós.

Allí 's parlava d' art, se llegian poesias, y si eixia á llum algun treball notable, l' un lo feya concixe' als altres. Per anys que visca, sempre 'm recordarà la viva impresió que vaig rebre ab *Lo Juheu polach*, d' Erkman-Chatrian, que llegí l' Enrich. En bona fé; l' imatge d' aquell hostaler que s' havia fet rich matant á un altre home, y després mort víctima dels remordiments y la pòr d' esser descobert, may més la sò oblidada.

Ni podré oblidar tampoch, que un dia, parlant de rondallas y llejendas populars, nos contá 'l mateix Enrich la següent, qu' havia recullit de boca de la sev' ávia.

Era avans d' aquest segle, quan la gent ni somniava donarse á la vida artificial que avuy se fá. Tothom, en sent fosh, se retirava y no eixia de casa, fóra algun rich que anès á la tertulia d' altre dels sèus, y sols per gran necessitat los pobres, y, en tal cas, tots havian de portar llum, perque en los carrers, fóra la llántia d' alguna capella, lo demès era tot fosh. Cap al tart haguerau vist á menestras y criadas marxar á la pescateria, que llavors era en lo carrer que vá del Born á la font de l' Aduana, y en tal hora, may faltavan galants y desocupats que hi anessen, los uns á veure la seva amor, y 'ls altres á llansar amoretas de per riure á la primera donzella que passés; y ¡á cuántas noyas los servia acó d' escusa pera veure si pescavan matrimoni!

En aquell temps, rodava per Barcelona un jòve de la noblesa, qu' era imatge

d'escándols y viciis: en jochs, renyinas y disbauxas passava la vida, y, com li sobrava temps per tot y ja era massa conegut de la gent de son brás, anava cercant entre las donzellas d'humil llinatge novas víctimas pera sacrificar á sos brutals instints. En tal hora y en tal lloch, un dia d'hivern, s'estava plantat, ab lo barret de gresol tirat damunt de las cellas y embolicat ab sa capa de grana, mirant amunt y avall, quan s'ensopegá á passar una minyona, per son port menestrala, mostrant en sa cara una bella altívol. Duya 'ls cabells endarrera recullits dintre un ret d'estam vermell, un gipò negre clohia sa cintura, que podia cabre en lo puny, cobrian sos brassos uns mangots ab cibellas, y 'l repicar de sa xinétla y 'l moviment de sa fandilla d'estamenya, tenian un *no se qué*, que, vaja, per ella degué dirse alló de *ab un vol de faldillas tanca set portas*.

Al veurela 'l fadrí, sens abaixarse l'embòs, li aná al darrera galantejantla; mes ella, sens pararse, aná pescateria amunt y caminant depressa. Ell perfidejava seguintla y preguntantli:

— Diga, hermosa: ¿ahont s'está?

— Segueixim, que 'u sabrá, — respongué ella apretant més lo pas. —

Ja anava fosquejant y semblava ennuvolarse lo cel: lo cavaller seguia á la donzella, que sempre ab més delit caminava com si estiguès temerosa d'ell. Anavan passant horas y més horas, y més y més s'anava enfosquant y 'ls dos sempre caminant, dient ell:

— ¿Ahont s'está?

Y ella responent:

— Segueixim que 'u sabrá. —

Y ella apretant més lo pas, qu'ell sempre anava seguint; y ella corrent més encara; y més que corrent, volant entre la fosca com d'esma, fins al punt de semblar que no eran ells los quíns corrian, sino l'ombra de las casas y las esglesias. Y voltant sempre ab aquell viatge desficiós, comensaren á oirse trons; mes ells sempre corrent: comensá á llam-

pegá y á caure grans gotas y aná augmentant lo ploure, y entre 'l soroll y l'espessor de la pluja, lo terratrémol de la tronada y l'brill dels llampechs, de temps en temps s'hi barrejava 'l só de la campana que tocava horas; y ells sempre corrent com duas ánimas condemnadas qu'eixissen del infern.

Per fi, á las primeras horas de la matinala, de sobte ella 's detura devant de l'esglesia de Santa María, al bell peu del fossar...

Lo cavaller se li llansa al damunt; mes (¡quín miracle!) en lo mateix punt, cayent del cel un llamp, s'obra 'l reixat que tancava 'l fossar, y á la seva claror veu lo jòve á sa perseguida qu'es una espantosa calavera.

Al endemà, quan clarejava, trovaren al pervers cavaller estés á terra sens sentits. Tornat en sí, plorá amargament, y, ben penedit, aquell mateix dia entrava en una ordre religiosa.

Callá l'Enrich, y llavors jo li diguí:

— Crégas que m'ha agradat mòlt lo que acavas de contar; tèn un color tant fantástich, que sembla una de las moltras tradicions dels pobles del nort. No hi ha més, tens de publicarho; fóra llástima que 's perdès esta llegenda.

— No, ja saps que m'he despedit d'aquest genres de literatura; en altrás vull ocupar-me. Si vols, fesho tu, — respongué ell.

Y ara, al cap de tants anys, ho faig, no tant be y d'aquella manera galana qu'ell sabia ferho, sino tal com puch, y com un rēcort de las amistats d'aquells temps.

¡Ditxosos temps, y ditxosas amistats!

ANTONI CARETA Y VIDAL.

Juliol de 1875.

EFEMÉRIDES

DE LA HISTORIA DE CATALUNYA (1)

SEPTEMBRE

1.—672. Wamba es proclamat rey dels gods.

2.—756. Combat d'Afranch (Pirineus), entre 'ls alarbs comandats per Suleiman-ben-kibah, y 'ls catalans manats per N' Otjer Cathalon, essent derrotats los alarbs y mort son comandant.

3.—1230. Es fundada la parroquia de Caldas d'Estrach.

4.—1269. La flota d'En Jaume 'l Conqueridor, surt de Barcelona per anar á la conquesta de Mallorca.

5.—1058. Los comptes En Ramon Berenguer (lo vell) de Barcelona, y N' Armengol III d' Urgell, ferman un tractat d'aliança.

6.—1420. Entra á Nápoli lo catalá En Ramon Perelló, després d' haver dispersat l'esquadra inimiga de 'N Fregoso, y batut los soldats de 'En Sforzia.

7.—1525. Arriba á Llèyda, de pas pera Madrit, la germana de 'En Francisco I de França, facultada per aquest pera ajustar paus ab l'Emperador en Cárles V.

8.—1235. En Jaume 'l Conqueridor se casa ab Na Violant d'Hongría.

9.—1462. En aquest dia arriba á coneixement dels sitiats barcelonins, que la reyna Na Joana Enriquez y l'exércit francés, inimich de Catalunya, s'havien apoderat del castell de Moncada, manant la reyna 's donguès ominosa mort en la força, al valent comandant catalá del castell, En Rotlan, junt ab altres dels defensors.

10.—1416. Arriban al concili de Cons-tanza, los embaixadors del rey d'Aragò. Aquest concili va juntarse pera resoldre 'l cisma y determinar qui tenia dret al

papat, si en Benet XIII, en Gregori XII ó En Joan XXIII. Devant del concili abdicaren En Joan y en Gregori, fou deposat En Benet XIII, que tanta relació té ab l'Historia de Catalunya, y nomenat pera ocupar la cadira de Sant Pere, En Martí V.

11.—1714. Barcelona cau en poder de 'N Felip V. Confosas ab las gloriosas ruinas d'aquesta ciutat, caygueren las lleys y las llibertats de la terra. D'aquell dia, Catalunya devia sofrir lo esclavatje sens treva que li imposava 'l vencedor, qui, no creyent prou satisfets sos crudels desitjos de perseguir al vensut, volia fins extranyar de Catalunya la parla ab que cantaren 'ls Ausias March y 'ls Peres Serafi.

12.—1479. En Ferran (lo Católich), jura 'ls privilegis y lleys catalanas en Barcelona.

13.—1705. Atach del castell de Monjuich per las tropas aliadas, y mort del príncep Damstadt.

14.—1102. Mort N'Armengol del Gerp.

15.—1319. Naix en Pere IV (del Punyalel).

16.—1714. Extinció perpetua del ofici de Conseller de Barcelona, ordenada per en Felip V.

17.—1213. Batalla de Muret y mort de 'N Pere 'l Católich, pare de 'N Jaume ('l Conqueridor).

18.—1391. Los jurats de Gerona manifestan al rey, que la població defensaria als juheus, atacats per los pagesos de prop la ciutat.

19.—1758. Lo conegut escriptor italiá N' Antoni Oliva, natural de Sampedor, entra en la companyia de Jesus.

20.—1356. En Bernat de Bell-lloch, y En Berenguer de Sant Vicens, s'oposavan á observar los Usatjes y Constitucions de Catalunya. Lo poble de Barcelona, donantse per ofés, per los qui d'aquell modo mancavan á sas sagradas obligacions, doná lo terrible crit de ¡Via fora! y aplegats los homes d'armas baix

(1) Véjas los números 1, 4, 9, 12, 17, 18, 21, 27 y 30 de "La Bandera Catalana."

l'ombra de la per ells respectada bandera, 's presentaren devant dels castells de dits senyors, escarmentant sa oposició ab la crema de sos casals.

21.—1667. Mór lo bisbe de Lleyda En Brauli Sunyer, que hovia ocupat elevats llocs eclesiàstichs en Catalunya.

22.—1301. En Jaume II concedeix la mutació de lloch del escorxador de Lleyda, establint al mateix temps ordenansas pera sa bona policia.

23.—1461. Mór en Barcelona En Càrles, príncep de Viana, tan estimat dels catalans.

24.—1420. La reyna Na Joana de Nápolis, adopta per fill á N' Anfòs d' Aragò concedintli lo títol de Duch de Calàbria.

25.—1413. Lo Soldan d' Egipte, escriu als Consellers de Barcelona, participantlos que havia rellevat del pago de certs drets y gabelas, als mercaders catalans que 's trovessin en aquellas terras.

26.—1441. *En aquest die ysqüé la bandera de la ciutat*, —segons un document de nostre artxiu municipal, —*contra lo battlle de Guimerd, per rahó de bestiar que havia pres de carniceries de barña.*

27.—1768. Naix en Valls lo conegut matemàtich En Joseph Radon.

28.—1715. 'S publica en Barcelona un decret del capitá general de Catalunya, Marqués de Castel-Rodrigo, manant la total expulsión de gitanos del Principat.

29.—1728. Es atmés en la companyia de Jesús, lo catalá En Pau Rius, célebre per sas predicacions y per lo coneixement que de la filosofia tenia.

30.—992. Mort lo compte Borrell de Barcelona.

JOSEPH FITER É INGLÉS.

POESIAS

LA NOYA VALENCIANA

Totas ellas son així.

¿ Vos diré lo que n' es ella ?
Vé 'm de grat y 'us ho vull dir.
Moreneta la front mostra,
l' ull hermós y 'l mirar viu,
lo cabell com l' adzabeja
llustrós, negre, llarch y fi.
Dos rosetas son sas gallas,
sos llavis dos carmesins;
si algun fadrinet la troba
¡ ay pobret! pobre fadri;
ja pot fé 'l fuster la caixa
si per cas no li diu « sí. »

*Aixís son las de Valencia,
totas ellas son així.*

Lo seu monyo en trenas flonjas
volta agullas d' argent fi,
las racadas son de plata
com l' agulla que du al pit,
mocador creuhat abriga
lo seu fresch y nevat sí.
Seua veu n' es mel melada,
lo seu geni es argent viu,
son parlar n' es parla d' àngels
qu' enamora de senti.

*Aixís son las de Valencia,
totas ellas son així.*

Yo l' he vista aixís á l' horta
sent lo sol tantost eixit,
ab la fresea de l' aubada
tot garlant ab los fadrins,
lo xavo damunt dels polsos,
virolat lo fandellí,
ab dugas cintas que 'l voltan
de bellut negre tot llis,
la sabateta esmotxada
ab la ruixa de satí.

*Aixís son las de Valencia,
totas ellas son així.*

Cullint fullas de morera
trobaréula 'ls dematins.
Morerar qu' ella despulla
ja se 'n té per ben felís.
La veuren despres feynera
fent actiua 'l novell lilit
á la cuca filadora
que filays de seda tix.
Si es hermosa cullint fullas
mes encara ho es assí.

*Aixís son las de Valencia,
totas ellas son així.*

Yo he sentit parlar de ninas,
ponderar las he sentit;
las sò vistas en pinturas
com á frescas flors d' Abril:
las he trobadas en llibres
pintadas ab gran enginy;
mes jo qu' he vist la donzella
de la Espanya en lo jardí,
vos diré qu' es mes hermosa,
molt mes bella la d' aquí.

*Aixís son las de Valencia,
totas ellas son així.*

Al diumenge va á las ballas
per engelosí 'ls fadrins.
Qui li tira flors quan passa,
qui ab veu baixa «amor» li diu.
Sona ja la gayta dolça,
fañ parella 'ls ballarins:
son llampant davantal vola
desplegant sos colors vius.
¡Si 'n veuréu allí de gracia!
¡De bellea si n' hi ha allí!

*Aixís son las de Valencia,
totas ellas son així.*

La joya de ia francesa,
de la catalana 'l giny,
lo mirar de l' andalusa,
d' anglesa 'l posat tranquil,
netedat de mallorquina,
de mora l' ull aixarít,
tot se troba en la donzella
que á Valencia te per niu.
Qui d' un àngel vulga mostra
que 'l vinga á cercar aquí.

*Aixís son las de Valencia,
totas ellas son així.*

Celebrada ets ¡oh Valencia!
per tas hortas, per tos rius,
per tas vilas, per tas pradás,
per ton cel tan pur y llis,
per tas florestas llampantas,
per tos fets novells y antichs;
mes la gracia sobirana
qu' ab enveja tothom mir
ne son las verges que crias
en tos prats y valls florits.

*Com las noyas de Valencia,
part del món ningú n' ha vist.*

F. PELAY BRIZ.

Curiositats

La invenció de la *cervesa* és ben antiga: Diodoro menciona ja la cervesa d' Ossiris que, segons ell, tenia molts punts de semblansa ab lo ví.

Las ulleras eran ja conegudas en lo segle xiii. Roger Bacon parla d' ellas, y lo poeta alemany Misner, que vivia per los anys de 1270, diu expresament quina era l' aplicació que á las ulleras 's donava.

Un dels instruments músichs mes antichs, es la flauta, qual invenció es atribuhida indistintament á Apolo, á Mercuri, á Pa y á Pallas. Sas formas son ben diferentes, lo mateix que los materials de sa construcció: A Grecia eran los únichs instruments militars. A Roma se 'n servian en totas las ceremonias; en los funerals, en los triomfs, en los festins y en lo teatre, aquell iustrument músich ressonava. En los mès antichs monuments de la India, la Xina y l' Egipte, véuhentsi esculpits á voltas en preferents llochs los tocadors de flauta.

Lo primer bisbe de la Séu d' Urgell, fou lo martre Ctesiphon, un dels deixebles distingits del apostol San Jaume.

Lo Sants llibres 'ns parlan de que

Abraham servia als àngels de Mamrè, pa preparat per Sahara. Los grechs atribuïan la invenció del pa, al déu mitològich d'aquest nom. En los temps primitius consistia 'l pa en farina deixatada en l'aygua, y cuit après ab cendra calenta. En temps de Moisés. s'empleava ja 'l llevat perfeccionant aixís, en gran manera, y fent molt més lleuger y saborós lo pa.

A. BROSSA DE RIERA.

NOVAS

En lo *Museo Balear*, periòdich bilingüe que 's publica á Palma, s'han comensat á publicar uns articles bibliogràfichs del volum darrerament publicat dels «Jochs Florals.» Per lo qu'hem vist, creyem que la ploma del autor de dits articles va guiada, no pe 'l recte criteri que deu ser lo nort d'un crítich, sino per una ceguera que domina á n'aquest. Nosaltres havem dit y repetim, que 'l volum d'enguany se pot posar al costat dels millors que hi há publicats; ara, si 's té interès en cercar defectes, per tot se 'n troban, sino de reals, d'imaginariis, y tothom sap que no hi há obra humana enterament perfecta.

Los lemas de las composicions rebudas en la *Academia Bibliográfico-Mariana* de Lleyda, pera pendrer part en lo certámen d'enguany, son las següents, segons la nota qu'acabém de rebre:

Núm. 1. Tu honorificentia populi nostri. *Judith*. c. xv. v. 10.—2. Regina Virginum.—3. Mulier, ecce filius tuus.—4. En dejando de ser hijo dejaré de obedecerla. *San Fernando, rey de España*.—5. Pura, purissima.—6. Regina regum.—7. Flors.—8. Avant.—9. Ecce Mater tua.—10. N.—11. Consolatrix afflictorum.—12. Auxilium christianorum.—13. ¡Madre!—14. Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. *Evangelio de San Lucas*; cap. ii. vers. 48.—15. Amor.—16. Fiat.—17. Ved como el nombre santísimo de Maria va unido perenne-

mente á las glorias españolas.—18. Lo regne de Crist en la terra y l'amor de Maria en nostres cors.—19. Salve, Regina Mater.—20. Ave, Regina regum.—21. Salus infirmorum, ora pro nobis.—22. Vida, dolçura y esperansa nostra. (*Notas del cor*).—23. Stella Matutina.—24. Per fer número.—25. Vida, dolçura y esperansa nostra. (*A la Verge*).—26. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desidero ad te. Psal. xli.—27. La Verge may se 'n oblida—del que li dona son cor.—28. Salus infirmorum... (*En el alto Pirene*).—29. Consuelo de los afligidos.—30. Per molt que 'm gust—me par restar dejú. *Romeu Llull*.—31. Sub umbra alarum tuarum.—32. La espiga es granada-lo llir trau florida.—33. El cielo espiritual tiene tambien su vía láctea. *Augusto Nicolás*.—34. Avuy la lira en ton altar jo penjo.

Lleyda 12 de Septiembre de 1875.

P. A. de la C. de E.—LLUIS ROCA, vocal secretari.

Lo sumari de la cada jorn més acreditada revista catalana, *La Renaixensa*, en son nombre 23, es lo següent:

Esriptoras madrilenyas, per *Joan Tomàs Salvany*.—Duas diadas, per *Maria de Bell-lloch*.—A... per *A. de Quintana*.—Lo 9 Termidor, per *Damús Calvet*.—Ensomni, per *Enrich Franco*.—Bibliografia, per *Joan Sardá*.—Idem, per *J. Roca y Roca*.—Novas.

Hem vist lo nombre 9, darrerament vinguet de *La Lluçanera* de Nova-York, y, al pas que 'ns ha donat un gran pler veient que sos redactors en aquelles terras se recordan tant de tot lo qu'es catalá, hem sentit vivament qu'en los retratos dels senyors mantenedors y poetas premiats en los Jochs florals d'enguany, hi haja tant poca fidelitat, que la major part d'ells ni's' endevinan. Pero encara hem sentit més veure com s'ha fet servir á tots, fora un, pera orla y march d'aquest. Tal apoteosis, que será filla de l'amistat,

es de tot punt injusta, y encara que no 'u fos, sempre seria poch delicada. Girí los ulls en vers de la literatura catalana nostre colega d' Amèrica, que aquí hi han molts poetes, alguns d' ells, que valen tant per son giny y saber com per sa modestia; y aixís no posará en ridícul á ningú, tot volentlo exsalsar, com ha fet ab un distingit autor dramátich qu' en lo passat certámen doná provas de saber esser poeta.

Publica algunas de las poesías del senyor Soler, premiadas en los Jochs Florals d' enguany, altres duas premiadas al senyor Martí y Folguera, en lo certámen de Montpeller, darrerament celebrat, y alguns altres escullits treballs literaris. Publica també algunas vistas del Parch de la Ciutadela.

En son núm. 11, (lo 10 no l' havém rebut), publica lo mateix periódich, una vista de las fábricas y despaig dels senyors Sert germans y Solá, y un grabat representant lo Grand Union Hotel, Saratoga. En la part literaria sobresurten alguns treballs, entre altres, una poesia de n Joaquim Martí de Centfochs y un quènto de n F. Maspons y Labrós.

Recomaném á nostres subscriptors, una publicació que tant honra á Catalunya en los llunyans confins de l' Amèrica, y en quant á nosaltres, admitim lo cambi qu' aquella Redacció 'ns demana, puig la visita del apreciable periódich no fá més qu' honrar á LA BANDERA CATALANA.

En lo darrer certámen, celebrat á Provença, han sigut premiats uns *Goigs á la Verge*, originals del distingit poeta catalá En Francesch Matheu y Fornells. Al felicitar al premiat no poden menys qu' enorgullirnos los triomfs que la llengua catalana 's conquista encara en terra estranya.

Lo Jurat que déu decidí l' adjudicació del premi als aspirants á la pensió *Fortuny*, creada per nostre Ajuntament, vá declarar en sessió del 20 del corrent, d'

igual mérit los quadros dels opositors don Arcadi Mas y don Francisco Casanovas. A lo que sembla, pera resoldre l' empat 's nomenarán dos nous jurats y s' espera lo regrés de don Claudi Lorenzale. Felicitém als opositors perque abdòs han acreditat los coneixements que tenen en l' art d' Apeles.

De l' Habana escrihuen á *La Llumanera* que en las botigas d' aquella ciutat, desde que véu la pública llum la dita revista catalana de Nova-York, s' hi véuhen alguns lletreros escrits en catalá. No podém menys qu' enorgullirnos de la bona prova d' amor pátri que ab aquesta acció donan los catalans de l' Isla de Cuba, y sentim greument que no tinga aquest exemple imitadors en Catalunya.

Recláms

JOCHS FLORALS DE BARCELONA

Any 1875.

Forma un volúm de 296 págines, contenint importantíssims treballs en prosa y vers.

S' trova de vénda al preu de 20 rals en las principals llibrerías de Barcelona.

COL·LECCIÓ COMPLERTA DEL SETMANARI LA BANDERA CATALANA

Il·lustrada ab magnífichs grabats y contenint treballs de molta importancia científica y literaria. S' trova de venda al preu de 9 rals una, en lo Passatge de Colon, núm. 3, pis primer, en lo carrer de la Cera, núm. 51, y en lo kiosko del pla de la Boqueria.

Transcorregut aquest mes 's vendrán á 12 rals la col·lecció.

BARCELONA

IMPREMTA D' ESPASA GERMANS Y SALVAT
Rabador, 39 y 41, y Cera 51

15467